

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DERGİSİ

DİNİ, İLMİ, EDEBİ, MESLEKİ AYLIK DERGİ

Cilt : XI Sayı 2
Mart - Nisan 1972

OSMANLI ŐEHÜ'L-İSLÂMLARININ HAL TERCEMELERİ

Ahmet REFİK

«Şeyhü'l-İslâm ve Müfti'l-Enâm»

— 44 —

ANKARAVİ MEHMET EFENDİ

Ankaralı Hüseyin Efendi'nin oğludur. Târihi tevellüdü 1028'dir. Ankaravî Mehmed Efendi gençliğini tahsîl-i ma'rifetle geçirdi. İstanbul'da müderrisîn-i kirâm zümresine dâhil oldu. Köprülü-Zâde Fâzıl Ahmed Paşa'nın Sadâreti hengâmında (1077) Yenişehir Kadılığında Bursa Kadılığına, bilâhare Mısır (1080), İstanbul (1082) Kadılığına ve aynı senede Anadolu Kazaskerliğine nâil oldu. 1087'de azl ve 1096'da ikinci defa olarak Anadolu Kazaskerliğini, Çatalcalı Ali Efendi'nin azli üzerine Makâm-ı Meşîhati ihrâz etti (1097). İki sene kadar umûr-ı şer'iyye ile meşgul olduktan sonra vefat etti (1009). Merkadi Sultan Selim civarında Koğacı Dede türbesi önündedir. «Müfti-i dehr idi hayf göçtü Mehmed Emîn» vefâtına târihtir. Müddet-i fetvâsı bir seneden fazladır. Fetvâları gayet meşhur olduğu gibi Tenvîr'e Hâşiyesi ve bir de Medresesi vardır.

*
* *

ÜÇÜNCÜ SULTAN SÜLEYMAN HAN DEVRİ :

«Şeyhü'l-İslâm ve Müfti'l-Enâm»

— 45 —

MEHMED EFENDİ

«Debbağ-Zâde»

Debbağ Mahmud Efendi'nin oğludur. Mehmed Efendi alel-usûl devr-i me-dâris ettikten sonra Hâric rütbesine nâil oldu (1067). Köprülü-Zâde'nin Sa-dâretinde Şam (1077), Edirne (1081), İstanbul (1085) Kadılıklarını ihraz etti. 1090'da Anadolu Sadrı'nı ihraz etti ise de yirmi altı ay sonra azledildi. 1098'de Rumeli Sadrı'na vâsil oldu. Bu esnada Ankaravî Mehmed Efendi'nin vefâtı üze-rine Makâm-ı Meşîhat'i ihraz etti. Sultan Mehmed-i Râbi'in hal'iyle neticelenen Yeniçeri isyânı esnâsında tekaaüdü ihtiyâr eyledi (1099). Yerine Makâm-ı Me-şîhat'i ihraz eden Şeyhü'l-İslâm Feyzullah Efendi az bir zaman sonra azledi-lince Makâm-ı Meşîhat'i tekrar ihraz eyledi ise de aleyhinde ulemânın itti-fak etmesi azline sebebiyet verdi (1101). Debbağ-Zâde Mehmed Efendi onüç sene kadar küşe-i inzivâyı ihtiyâr eyledi, Sultan Mustafâ-yı Sâni'nin evâhir-i saltanatında irtihâl-i dâr-ı bekaa etti (1114). Merkadi İstanbul'da Sultan Selim civarında bina ettirdiği medrese kurbundadır. Müddet-i fetvâsı Sultan Meh-med Han-ı Râbi' zamanında altı ay, Sultan Süleymün-ı Sâlis zamanında iki se-neden ziyâdedir.